

II МІЖНАРОДНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

Збірник матеріалів

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

**УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
(ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ)**

II МІЖНАРОДНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

Збірник матеріалів

26 листопада 2021 р.

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

**Ірпінь
2021**

УДК 351.72:347.73:336.221.4(06)

ББК 65.261.41-18я431

Д 76

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Університету державної фіскальної служби України
(протокол № 14 від 23 листопада 2021 року)*

Редакційна колегія:

В. П. Унінець-Ходаківська, канд. екон. наук, доцент (голова); М. О. Пижова, канд. юрид. наук, (заступник голови); В. Р. Біла, д-р юрид. наук, доцент; Л. А. Весельська, канд. держ. упр. доцент; А. Ю. Горбовий, д-р техн. наук, професор; В. В. Гурочкіна, д-р екон. наук, доцент; В. М. Краєвський, д-р екон. наук, професор; І. Й. Малинський, канд. з фіз. виховання і спорту, професор; М. В. Рябокін, канд. екон. наук, доцент; В. В. Топчій, д-р юрид. наук, професор; О. А. Шевчук, д-р юрид. наук, професор.

Д 76 **II Міжнародний податковий конгрес** [Електронне видання] : збірник матеріалів (м. Ірпінь, 26 листопада 2021 р.). – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 1298 с. – PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.
ISBN 978-966-337-653-0

Збірник містить матеріали II Міжнародного податкового конгресу, що відбувся 26 листопада 2021 року на базі Університету державної фіскальної служби України (Державного податкового університету).

Публікації відображають напрями та результати наукових досліджень, присвячених таким актуальним питанням, як трансформації фіскальної політики в умовах євроінтеграції, розвитку державного фінансового контролю в контексті економічної безпеки країни, діджиталізації та глобалізації у сфері оподаткування, економічним реаліям та перспективам розвитку податкової та митної політики України, податковим драйверам модернізації публічних фінансів в Україні, сервісно-контрольним трендам розвитку обліково-аналітичних систем, організаційним та правовим засадам забезпечення економічної безпеки, правовому забезпеченню державної фіскальної політики, пріоритетам сталого розвитку України в контексті соціально-гуманітарних аспектів, профілактиці професійних захворювань фахівців фіскальних органів тощо.

Видання розраховане на науковців і здобувачів освітніх чи наукових ступенів у галузі економіки та права, а також фахівців-практиків, які цікавляться окресленою проблематикою.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК 351.72:347.73:336.221.4(06)

ББК 65.261.41-18я431

ISBN 978-966-337-653-0

© Університет державної фіскальної
служби України, 2021

ЗМІСТ

Вітальне слово	24
 <i>Панель 1. Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції</i>	
<i>Бодров Володимир, Фенюк Яна</i> ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ОФШОРИЗАЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ АНТИОФШОРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	27
<i>Борейко Наталія</i> УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТРАНСФЕРНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	34
<i>Борзенко Олена</i> ПОКРАЩЕННЯ ФІСКАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ФІСКАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	40
<i>Брехов Сергій</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ З ПИТАНЬ ТРАНСФЕРНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ	46
<i>Brin Pavlo, Nehme Mohamad</i> IMPLEMENTING THE CONCEPT OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: INCREASING THE TAX BURDEN OR TAX AVOIDANCE.....	51
<i>Варналій Захарій</i> ФІСКАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТРАНСФЕРНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ.....	58
<i>Волкова Оксана</i> ВПЛИВ КРИЗИ COVID-19 НА МІСЦЕВІ ФІНАНСИ У ФІСКАЛЬНОМУ ВИМІРІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД	64
<i>Герасименко Ольга</i> КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ ТА АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ЇХ ВИВЕЗЕННЯ / ВВЕЗЕННЯ В УКРАЇНУ	70
<i>Дейнека Вікторія</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ І МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ У США.....	78

<i>Рябченко Олена, Винниченко-Кумкова Лілія</i> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ЮРИДИЧНИХ КАДРІВ ДЛЯ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ	889
<i>Соколова Ольга</i> КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРОГРАМИ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ АКТИВІЗАЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	895
<i>Цимбалюк Михайло</i> НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	902
<i>Чигрина Галина</i> ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	908
 <i>Панель 8. Правове забезпечення державної фінансової політики</i>	
<i>Амеліна Анна</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ «РОБОТИ» ТА «ПОСЛУГИ» У СФЕРІ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	912
<i>Атаманчук Наталія</i> УЧАСТЬ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ФОРМУВАННІ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ	917
<i>Березенко Ірина</i> ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ.....	924
<i>Боднарчук Оксана</i> ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	928
<i>Гмирін Андрій</i> УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ: ЗАГРОЗА СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ	932
<i>Дідківська Галина</i> СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ ЗАПОБІГАННЯ ПОДАТКОВІЙ ЗЛОЧИННОСТІ	936

УДК 343.98

Галина Чигрина,
канд. юрид. наук, доцент,
професор кафедри фінансових розслідувань,
Університет ДФС України

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Визначено комплекси процесуальних дій, які застосовуються під час досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності для формування системи доказів у кримінальному провадженні.

Ключові слова: кримінальне правопорушення у сфері господарської діяльності, доказ, система доказів, доказування, процесуальна дія, комплекс процесуальних дій.

Halyna Chyhyryna,
*Ph.D. in Law, Associate Professor,
Professor of Department of Financial Investigations,
University of SFS of Ukraine*

PROCEDURAL FRAMEWORK FOR PRE-TRIAL INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES IN THE SPHERE OF ECONOMIC ACTIVITIES

Sets of procedural actions used in the pre-trial investigation of criminal offenses in the field of economic activity for the formation of a system of evidence in criminal proceedings.

Keywords: criminal offense in the field of economic activity, proof, evidence system, proving, procedural action, complex of procedural actions.

З метою удосконалення методики досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених у сфері господарської діяльності, нами проаналізовані виправдувальні вироки у кримінальних справах,

внесені до Єдиного державного реєстру судових рішень [1] за період часу з січня по листопад 2021 року. Всього виявлено 17 виправдувальних вироків у кримінальних провадженнях зазначеної категорії, ухвалених іменем України судами першої інстанції на території нашої держави.

Вивчення змісту виправдувальних вироків дозволяє виявити причини ухвалення судами таких рішень:

1) відсутня належна взаємодія між слідчими, прокурорами та експертними службами і заінтересованість у кінцевому результаті (не відчувається командної роботи співробітників прокуратури та органів досудового розслідування під час досудового розслідування кримінальних правопорушень);

2) низький рівень теоретичної підготовки фахівців, які здійснюють доказування (слідчих, прокурорів) та відсутність досвіду застосування під час проведення процесуальних дій отриманих теоретичних знань, тягнуть за собою відсутність системного підходу до збирання доказів та нерозуміння важливості дотримання процесуальної форми під час проведення процесуальних дій.

Враховуючи виявлені причини ухвалення виправдувальних вироків, пропонуємо комплекси процесуальних дій, які дозволяють під час досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності сформувати належну систему доказів у кримінальному провадженні.

Формуючи систему доказів у кримінальному провадженні, необхідно враховувати, що чинний Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) визначає докази у кримінальному провадженні як «фактичні дані» та містить чотири види «процесуальних джерел доказів», допустимих для використання у процесі доказування: показання, документи, речові докази та висновки експертів (ст. 84 КПК України) [2].

Збирання доказів та формування процесуальних джерел доказів відбувається під час досудового розслідування. Не є виключенням і розслідування кримінальних правопорушень, вчинених у сфері господарської діяльності.

Вдало визначений та застосований під час досудового розслідування комплекс процесуальних дій, дозволяє побудувати систему доказів, оцінивши які, суд приймає справедливе рішення у кримінальній справі.

Вивчення слідчої та судової практики, а також власний багаторічний досвід досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених у сфері господарської діяльності, дозволяють зробити висновки про те, що:

- основними джерелами фактичних даних (доказів) є документи та інші речі (предмети) матеріального світу, які містять (на своїй поверхні, у своєму змісті тощо) сліди вчиненого кримінального правопорушення та/або використовувалися як знаряддя вчинення кримінального правопорушення;

- документи та інші речі (предмети) матеріального світу завжди є підґрунтям для створення системи доказів під час досудового розслідування кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності;

- порушення процесуальної форми отримання документів (речей, предметів), тягне за собою визнання судом недопустимими та неналежними не тільки цих документів (речей, предметів), а також і процесуальних джерел доказів, сформованих на підставі (з використанням) таких документів (речей, предметів), тобто всієї створеної органами досудового розслідування системи доказів.

Враховуючи викладене, нами сформовані та пропонуються наступні *комплекси процесуальних дій*, які, за умови суворого дотримання процесуальної форми, дозволяють ефективно (у розумні строки) доказувати факти вчинення кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності:

- тимчасовий доступ до речей та документів – огляд речей і документів, вилучених під час тимчасового доступу – визнання оглянутих речей і документів, вилучених під час тимчасового доступу, речовими доказами (цей комплекс процесуальних дій дає можливість сформувати такі процесуальні джерела доказів, як *речові докази* та *документи*);

- обшук – огляд речей і документів, вилучених під час обшуку – визнання оглянутих речей і документів, вилучених під час обшуку, речовими доказами (цей комплекс процесуальних дій дає можливість сформувати такі процесуальні джерела доказів, як *речові докази* та *документи*);

- тимчасовий доступ до речей та документів (обшук) – призначення експертизи (експертиз), предметом якої (яких) є речі та документи, вилучені під час тимчасового доступу (обшуку) (цей комплекс

процесуальних дій дає можливість сформувати такі процесуальні джерела доказів, як *висновок експерта* та *документи*);

- допит (*обов'язково з використанням речей і документів, вилучених під час тимчасового доступу чи/та обшуку*) та фіксування показань допитаної особи у протоколі та/чи на відео (цей комплекс процесуальних дій дає можливість сформувати таке допустиме для використання у процесі доказування джерело доказів як *показання свідка*).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/> (дата звернення: 22.10.2021).

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 22.10.2021).

Наукове електронне мережеве видання

II МІЖНАРОДНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

Збірник матеріалів

Відповідальні за випуск *С. В. Новицький*

Форматування та
комп'ютерна верстка *О. В. Лисенко*

Друк. арк. 74,9
Замовлення № 1002

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром
Університету ДФС України
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 5104 від 20.05.2016*